

jeg dog indrømme, at det andet Thing i en meget væsentlig Grad har indbefattet den Tanke, der laae til Grund for Forslaget. Op- gaven var jo fornemmelig den, at give Dom- meren Frihed til at dømme efter sand Over- bevisning. Vidnebevist har vel ifølge Theo- rien ved Siden af sig havt Indiciebevist, men Praxis, saaledes som ogsaa den høitærede Justitsminister paa et andet Sted har oplyst, har dog været den, at Vidnebevist havde den overveiende Betydning, saaledes at man i Re- gelen kun dømte, naar to Vidner vare tilstede, hvorimod man, naar der kun var Indicier, i Reglen i civile Sager lod Afgjørelsen beroe ved Partens Ceb. Det, der saaledes i Theo- rien var erkjendt, og hvorefter Høiesteret og- saa i enkelte Tilfælde har afgjort, men dog nærmest som Undtagelse, skulde saaledes staae som Regel. Dette har den nye § 44 gjort. Vidnebevist vil ikke herefter staae som det næsten eneste fulde Beviis, men Indiciebe- vist, og hvad der egentlig følger af sig selv, et enkelt Vidne, støttet ved Omstændighederne, er stillet lige med det. Det bevægelige, det frie Skjøn i Afgjørelsen vil altsaa som Følge deraf tildeels være opnaaet, og det store Gode vil op- naaes, at mange af de Sager, der nu maae afgj- ves ved Ceb, ikke ville blive afgjorte ved Ceb, Noget, jeg ogsaa troer, man her har lagt sær Vægt paa, hvorimod Vedkommende ville kunne dømmes efter de Beviser, der foreligge. Der har aldrig, saaledes som ogsaa urigtig er fremfat andetsteds, været Tanke om, at Eden aldeles kunde forsvinde — det var jo ogsaa umuligt, at man kunde mene dette, da vi udtrykkelig i Lovforslaget, saaledes som det forelaae, have udtalt og ere gaaede ud fra, at Eden kom til Anvendelse — men Tanken var den, at det sjældnere skulde blive Tilfældet, idet, naar Dommen blev affagt efter fuld Over- bevisning og ikke efter bestemte Regler, vilde Cedsanvendelse blive overflødig i mange Til- fælde. — Det eneste Ord i det nu foreliggende Forslag, som jeg maaskee kunde have Noget imod, er det, at der siges, at der ogsaa kan tilbeiebringes fuld Beviis „ved andre Omstæn- digheder, der ved deres Forening og Sam- virkning fremkalde en lige saa stærk Over- bevisning etc.“ Det er Noget, der ligesom atter minder om det Stagnerende, som om det

skulde være muligt at maale og veie, hvormeget to Vidner bethede. Umiblerlidt troer jeg ikke, at dette praktisk vil vanskeliggjøre Lovens Gjen- nemførelse. Der vil i mine Tanker være op- naaet et væsentligt Gode ved denne § 44, skjøndt ikke det fulde Gode, som vilde være opnaaet ved den af Folkethinget vedtagne § 44; i een Henseende staaer dog den forandrede § 44 over den tidligere vedtagne, idet den vil faae Anvendelse i alle Sager, hvorved der er skabt en Lighed i saa Henseende. Jeg skal derfor anbefale Thinget at vedtage Forslaget, saaledes som det foreligger, om dette end ikke er i den ønskeligste Skikkelse.

L. C. Larsen: Det vil være i det ærede Things Grundring, at ved Sagens for- rige Behandling heri Thinget hørte den ærede Rigsbogsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds (Klein) og jeg til dem, der vare af en modfat Anskuelse af den, vi nu sidst have hørt for- svare. Paa den nævnte ærede fraværende Rigs- bogsmands Begne og tillige for mig selv maa jeg erklære, at uagtet vi ikke ansee en saadan Paragraph som den, der i Landstinget er bragt ind i Lovforslaget, for fornøden, og vel endog helst havde seet, at den ikke var bleven ved- tagen, saa kunne vi dog heller ikke have Noget imod, at den findes i Loven, da den ikke inde- holder Andet end et Udtryk af hvad der er gjældende Ret og altsaa vilde have gjældt, hvad enten man sætte det ind i Loven eller ikke. Efterat vi have hørt, at den ærede sidste Taler ikke vil være imod Loven, uagtet denne Be- stemmelse er kommen ind i den, finder jeg det ufornødent at gaae dybere ind i de Forhand- linger, som allerede her have været førte i en saa vid Udstrækning, og jeg skal derfor kun be- mærke, at jeg ikke troer, det er nogen Mis- forstaaelse, der har givet Anledning til, at denne § 44 er kommen frem, eller at der overhovedet har været nogen Misforstaaelse af hvad der har været tilsigtet heri Thinget med det, der her blev vedtaget. Men jeg skal ikke gaae nær- mere ind paa disse Forhandlinger, der jo til- deels, ogsaa i aften, have dreiet sig om Enkelthederne i en fremmed Lovgivning, med hvilken jeg ikke er saa nøie bekjendt, at jeg her kan udtale mig om den.